

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Financiële en beleidsmatige ontwikkelingen gemeente Laarbeek

Datum

2 april 2026

Financiële ontwikkelingen

In de kadernota van vorig jaar lag onze focus op het begrotingsjaar 2026 en 2027. Met het strategisch denkraam als leidraad realiseerden we toen een structureel sluitende begroting in de jaarschijven 2026 en 2027. De besparingsvoorstellen bestonden uit het scherper ramen van budgetten en beleidsmatige en formatieve bijstellingen. Daarnaast kwam financiële ruimte vrij door een tijdelijke Rijkscompensatie voor Jeugd en Wmo in de jaren 2025 t/m 2027. Vanaf 2028 blijft de onzekerheid echter bestaan. Onze financiële opgave is hiermee verschoven, maar niet van de baan.

Hier komt bij dat de (voorlopige) begrotingen 2027 van onze gemeenschappelijke regelingen inmiddels zijn verschenen. De uitkomsten ervan leiden tot een negatieve bijstelling van onze begroting, oplopend tot ruim € 600.000 in 2030. Ondanks dat boekjaar 2027 nog structureel sluitend is, staan we ongeveer voor dezelfde financiële opgave als vorig jaar. Zie onderstaand overzicht van de reeds bekende wijzigingen. Hierin zijn de bijstellingen van bestaand beleid en/of nieuwe ontwikkelingen nog niet verwerkt.

Verloop begrotingssaldi	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldi in Meerjarenbegroting 2026-2029	-277.067	-1.403.092	-1.393.728	-1.045.886
Besluitvorming ná Meerjarenbegroting 2026-2029	381.392	435.430	580.431	540.999
Vertrekpunt kaderbrief 2027	104.325	-967.662	-813.297	-504.887
Gemeenschappelijke regelingen (voorlopige cijfers)				
GGD Brabant Zuidoost	-42.777	-42.777	-42.777	-42.777
Peelgemeenten	-95.302	-95.302	-95.302	-95.302
Senzer	124.765	1.538	-4.398	-82.433
Belastingsamenwerking Oost-Brabant	-9.721	-9.721	-9.721	-9.721
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	-55.252	-55.252	-76.263	-76.263
Metropool Regio Eindhoven	-6.492	-6.492	-6.492	-6.492
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	-315.672	-306.006	-307.604	-307.314
Begrotingssaldi totaal	-296.126	-1.481.674	-1.355.854	-1.125.189
- waarvan incidenteel	-383.724	-53.724	-19.118	-6.000
- waarvan structureel	87.598	-1.427.950	-1.336.736	-1.119.189

De tendens van telkens stijgende kosten van gemeenschappelijke regelingen zet zich in de komende jaren voort. De dekking ervan komt direct te liggen boven op onze taakstelling op eigen beleid, uitvoeringskracht en inkomstenverhoging.

Om de financiële opgave het hoofd te bieden stellen we voor om in de komende begroting te koersen op een structureel sluitende begroting in boekjaar 2027. Om het negatieve perspectief in de jaren daarna behapbaar te houden zorgen we ervoor dat de structurele tekorten in 2028 t/m 2030 onder € 1 miljoen blijven. De begroting 2027 is hiermee stabiel en toekomstbestendig.

Een van de mogelijkheden om de begroting structureel sluitend te krijgen is een verhoging van de OZB. Het streven is om niet alleen het eerste begrotingsjaar structureel sluitend te krijgen, maar ook stappen te zetten in de jaren erna. We willen voorkomen dat onze gemeente (op termijn) klemgezet wordt in ontwikkelingen. Als een van de mogelijke instrumenten brengen we de gevolgen hiervan in kaart tijdens het begrotingsproces.

In de begroting voor zowel 2025 als 2026 is gekozen voor een reguliere verhoging van 5% van de legesinkomsten. Deze structurele verhoging van 5% wordt voor 2027 opnieuw voorgesteld. Het gaat om een inkomstenverhoging voor de levering van gemeentelijke diensten waarvoor de gebruiker betaalt. Daarnaast wordt voorgesteld om stapsgewijs toe te werken naar kostendekkende leges.

Beleidsmatige ontwikkelingen

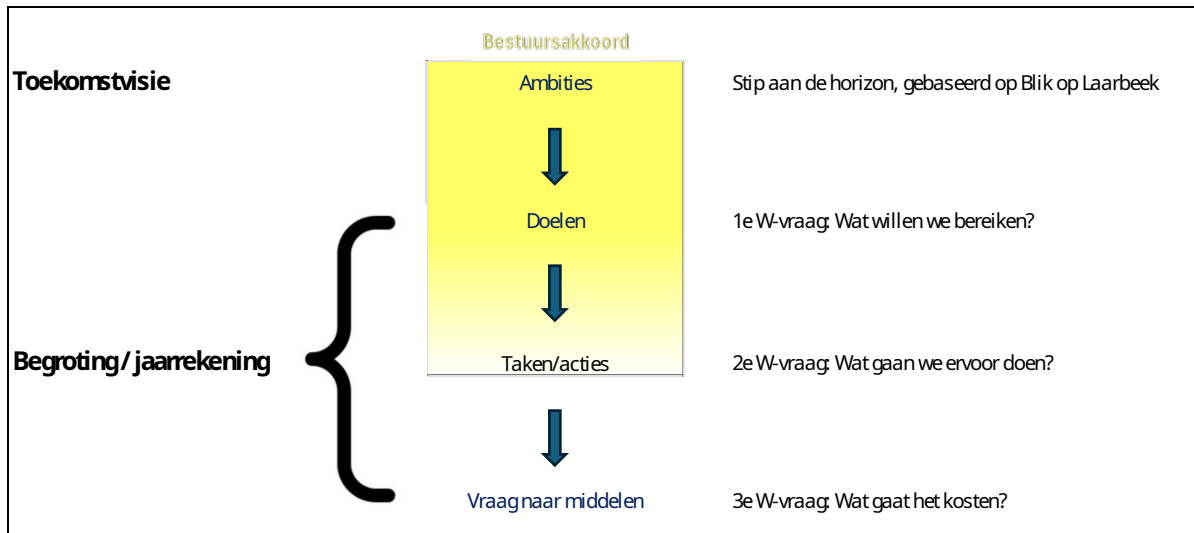
We sturen sterk op het strategisch kader uit de begroting van vorig jaar door de kaders Brede welvaart en Bestaanszekerheid verder uit te werken en door te vertalen naar de begrotingsprogramma's.

In het huidige bestuursakkoord gaan we uit van 6 programma's, waarbij de verdeling van taakvelden tussen de programma's onderling fors verschilt. Bijna de helft van de taakvelden zit in programma 5, terwijl andere programma's maar enkele taakvelden bevatten. Om hier een betere balans in te krijgen stellen we voor om de programma's 1 en 2 en de programma's 3 en 4 vanaf de begroting 2027 samen te voegen:

Begroting 2026 - huidig bestuursakkoord	Begroting 2027 - nieuw bestuursakkoord (voorstel)
Programma 1: Burger en bestuur	Programma 1: Burger, bestuur en veiligheid
Programma 2: Veiligheid	Programma 2: Woon-, leef- en werkklimaat
Programma 3: Woon- en leefklimaat	Programma 3: Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs
Programma 4: Economie en werkgelegenheid	Programma 4: Financiën en bedrijfsvoering
Programma 5: Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	
Programma 6: Financiën en bedrijfsvoering	

Daarnaast werken we vanaf de komende begroting met een meer gestructureerde opzet van beleidsvoornemens, zodat we er doelgerichter verantwoording over af kunnen leggen aan de gemeenteraad. Dit doen we aan de hand van een indeling in: ambities – doelen – taken/acties – vraag naar middelen:

In de toekomstvisie staan ambities. Deze kunnen verder worden aangevuld vanuit het bestuursakkoord. Ambities vertalen we naar doelen en taken/acties. Hieruit volgt een vraag naar middelen (geld of capaciteit).

In het bestuursakkoord zullen naar ons idee niet alleen ambities staan, maar ook doelen en (wellicht) concrete taken. Deze worden gerangschikt. Stel dat er een taak in het bestuursakkoord staat, dan nemen we dit op als 2^e W-vraag in de begroting en jaarrekening. Hier ligt dan altijd een doel (1^e W-vraag) en ambities aan ten grondslag. Als dit niet uit het bestuursakkoord blijkt, dan vullen we dit aan. Dus geen taak zonder doel en geen doel zonder ambitie. Zo borgen we de relatie tussen “ambities - doelen - taken/acties - vraag naar middelen”.

Kaderbrief

Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen heeft het college besloten om geen uitgebreide kadernota op te stellen, maar een kaderbrief. Een kaderbrief is een strategisch document dat de financiële kaders, prioriteiten en uitgangspunten vaststelt voor de komende begroting. Een kaderbrief in plaats van een kadernota biedt het nieuwe bestuur ruimte om eigen politieke keuzes te maken voor de komende vier jaar. Het zit op deze manier niet vast aan beleid dat vóór de verkiezingen door het voormalige bestuur is vastgesteld.

De nieuwe raad geeft via behandeling van de kaderbrief het college de uitgangspunten mee voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2027-2030.

Vervolgstappen

De planning van de kaderbrief is als volgt:

Versturen kaderbrief aan raad	10-06-26
Versturen RIB Uitkomsten meicirculaire aan raad	16-06-26
Indienen technische vragen	21-06-26
Behandeling kaderbrief in Auditcommissie	22-06-26
Versturen beantwoording technische vragen aan raad	25-06-26
Behandeling in raad	2-07-26

Bijlagen

Geen

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

L.A.G.P. van der Aa